

Onderwerp	Uitvoeringskrediet herinrichting openbaar groen in Venne-Oost in Drunen
Portefeuillehouder	De heer P.L.S. van Steen
Datum raadsvergadering	17 december 2024
Aantal bijlagen	1

Samenvatting

Voor het grasveld dat ligt aan het Heinsiuspad, van Marnixstraat en van Houtenstraat in de wijk Venne-Oost in Drunen hebben we verschillende opgaven. Die zijn verwerkt in een nieuw plan voor het meervoudig ruimtegebruik van het gehele veld:

- een deel van het grasveld wordt ingericht voor gymlessen van leerlingen van de Duinsprong en Linus;
- de inrichting voor de gymlessen is ook geschikt voor buurtsport, bootcamp en senioren gym;
- er komt meer aandacht voor ontmoeten met bankjes en bewegingsmogelijkheden voor alle leeftijden;
- om waterproblemen (in de toekomst) te voorkomen wordt een grote wadi aangelegd. Dit is een ondiepe kuil. Hier stroomt regenwater in bij hevige stortbuien;
- het veld is al groen, maar wordt nog groener. Er komen meer bomen en kleine struikjes. Dit is goed voor de biodiversiteit en zorgt voor koelte in de steeds warmere zomers;
- er kan al worden gespeeld op de locatie en er is ook een hondenuitrenveld. Deze functies blijven behouden en worden meer ingepast in de andere onderdelen.

De totale kosten voor dit project bedragen € 665.920 en het voorstel is om dit bedrag beschikbaar te stellen. Realisatie van het plan vindt plaats in twee fases, waarbij de eerste fase in mei 2025 wordt opgeleverd. De tweede fase volgt begin herfst 2025. Stichting Woonveste heeft veel woningen in de wijk rondom het grasveld verduurzaamd. Met dit plan borgen we niet alleen de opgaves die we hebben, maar geven we ook een upgrade aan de wijk.

Aanleiding

Voor het grasveld dat ligt aan het Heinsiuspad, van Marnixstraat en van Houtenstraat in de wijk Venne-Oost in Drunen hebben we verschillende opgaven. De grootste hierbij zijn een grote wateropgave en een verouderde gymzaal. Voor beide gelden verplichtingen. Daarnaast waren er al vanuit een buurtbewoner en later Buurt Bestuurt Venne-Oost ideeën om met dit veld aan de slag te gaan en nog wat kleinere opgaven. Dit heeft geleid tot een integrale aanpak van dit grasveld. Het is een project waarbij meervoudig ruimtegebruik goed zichtbaar wordt en het vraagt veel flexibiliteit op de diverse terreinen.

Feitelijke informatie

Voorgeschiedenis

De twee grootste opgaves in dit gebied zijn de raad eerder al gepasseerd. De wateropgave met het Waterplan en voor het gymmen stond een buitengymlocatie opgenomen in de Voorjaarsnota 2024, destijds nog met beperkte informatie. Nu ligt er een plan voor waarin we niet alleen deze twee, maar ook andere opgaves in dit gebied combineren. Hieronder gaan we in op de locatie, het ontwerp, de opgaves en de exacte kosten.

Kaders (beleid en wettelijk)

Waterplan Heusden 2023-2027

Op basis van het gemeentelijk waterplan en het Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW) is bepaald hoeveel kuub water moet worden opgevangen op deze locatie.

Wet Primair Onderwijs & de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Heusden 2022

De landelijke Wet Primair Onderwijs is vertaald in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Heusden 2022. Hierin staat de taak beschreven die de gemeente heeft voor wat betreft het faciliteren van een accommodatie voor bewegingsonderwijs. In de buitengymlocatie kan volwaardig bewegingsonderwijs worden gegeven.

Algemene Plaatselijke Verordening Heusden (APV)

In de APV is opgenomen dat er over de locatie van een hondenuitrenveld een collegebesluit nodig is. Op dit besluit is bezwaar en beroep mogelijk. Voor de verplaatsing van het hondenuitrenveld moet nog een aanwijzingsbesluit worden genomen.

Groenbeleidsplan

Vanuit het groenbeleidsplan is het verplicht een compensatieplan te maken als er groen verdwijnt uit de groenstructuur. Voor dit project wordt voor elke 50 m² groen die verdwijnt één boom terug geplant. Dit gebeurt op het terrein zelf.

Visie op beweeg- en ontmoetingsruimte

De ontwikkeling van deze locatie past binnen onze gemeentelijke visie op beweeg- en ontmoetingsruimte. De ruimte wordt in zijn geheel ontworpen. Groen, water, biodiversiteit, klimaat, ontmoeten, sport, spelen en bewegen komen allemaal terug. Wat betreft de visie is dit een voorbeeld van hoe alle opgaves elkaar versterken in plaats van alleen hun eigen doel dienen.

Overige informatie

Waterberging speelt grote rol

Geleidelijk wordt een gescheiden rioleringsstelsel aangelegd in onze gemeente. Hierbij wordt hemelwater vastgehouden en geborgen. Wadi's hebben als waterberging de voorkeursoplossing. Dat is zo omdat ze de meeste kansen bieden op het samenvoegen van functies. Daarnaast zijn ze relatief goedkoop en goed beheersbaar. Op basis van berekeningen is in het SSW het aantal m³ dat in Venne-Oost moet worden opgevangen bepaald. Het veld aan het Heinsiuspad heeft een grote oppervlakte en is aangewezen als locatie voor het opvangen van een groot deel van de waterberging voor Venne-Oost. Daarnaast worden zoveel mogelijk waterdoorlatende ondergronden gebruikt, een krattensysteem onder een kunstgrasveld en een waterbergende fundering, zodat er zoveel mogelijk water kan worden opgevangen op deze locatie. Dit water komt via een toekomstig hemelwatersysteem in de wadi terecht. De integrale benadering maakt het mogelijk om de waterbergingsopgave nu al ruimtelijk te realiseren. Zo geven we ook invulling aan de opgave vanuit de klimaatadaptatiestrategie om via meervoudig ruimtegebruik projecten te gaan uitvoeren.

We werken nog aan een beheerplan voor wadi's. Hiermee zorgen we niet alleen dat de wadi's goed functioneren, maar ook dat ze veilig zijn. Zo willen we dat een wadi ook weer snel leeg is. Daarnaast lopen taluds niet te schuin af, zoals bij sloten wel het geval is. Daarnaast zijn de wadi's door deze taluds goed te betreden. Hierdoor is het samenvoegen van functies mogelijk. Het voorliggende plan combineert de wadi met spelen, een hondenuitrenveld en het verbeteren van de biodiversiteit.

Van verouderde gymzaal naar nieuwe vorm van onderwijs

Basisschool Linus gebruikt nu nog de oude gymzaal van De Wegwijzer. Deze gymzaal voldoet niet meer aan de huidige eisen en wordt gesloopt. Op deze locatie is woningbouw gepland. Niet alle klassen van Linus en de Duinsprong passen samen in sportzaal De Vennen. Zo blijkt ook uit het [rapport 'Onderzoek binnensportaccommodaties'](#) dat wij u op 3 juli 2024 hebben toegestuurd met een raadsinformatiebrief. Voor een aantal uren in de week moet daarom een voorziening worden getroffen. Dit is met Stichting Scala besproken. Samen zien we veel kansen in het aanleggen van een buitengymlocatie in de wijk.

Scala investeert veel in bewegingsonderwijs en bewegend leren. Zij zien een groot voordeel in de buitengymlocatie omdat deze locatie 24/7 beschikbaar is. Dit betekent dat de locatie naast de gymles ook gebruikt kan worden voor onder andere taal- en rekenactiviteiten en naschoolse sport. Daarnaast leren de kinderen sporten en bewegen in een omgeving met toestellen die ook buiten de gymles toegankelijk zijn. Als gemeente zit de winst in het multifunctionele gebruik van de buitengymlocatie. Zo is de locatie niet alleen voor basisschoolleerlingen, maar ook voor de inwoners van de wijk, buurtsport, seniorenactiviteiten en jongerenwerk beschikbaar. Daarnaast is het realiseren van een buitengymlocatie goedkoper dan het bouwen van een nieuwe gymzaal. De kosten voor een gymzaal worden geraamd op € 2 miljoen¹, terwijl de kosten voor de onderdelen op deze locatie die buiten gymmen mogelijk maken ongeveer een kwart daarvan bedragen. Daarnaast is een deel van de buitengymlocatie niet permanent. Afhankelijk van hoe de scholen zich ontwikkelen, verhuist een deel over enkele jaren mogelijk naar een andere locatie. Dat is bij de bouw van een gymzaal niet mogelijk.

De vakleerkrachten van Scala zijn betrokken in het hele proces. Zij zijn enthousiast over de buitengymlocatie en zien veel kansen. Samen bespreken we ook de mindere kanten en zoeken daarvoor naar een oplossing. Zo kijken we naar een slechtweerprogramma en zorgen we voor een prettige werkomgeving voor de leerkrachten. De leerlingen blijven minimaal de helft van hun gymlessen in sportzaal De Vennen volgen, de overige lessen zullen zij buiten gymmen. De ervaringen in het land om het hele jaar rond buiten te gymmen zijn positief.

Scala heeft voor schooljaar 2024/2025 een klokurenbeschikking ontvangen. Hierin is vastgesteld hoeveel uur bewegingsonderwijs wij als gemeente faciliteren in onze sportaccommodaties. In deze beschikking is ook opgenomen dat Stichting Scala deze buitengymzaal accepteert als volledige vervanging voor gymzaal De Wegwijzer vanaf ingebruikname van de buitengymzaal. Daarnaast stelt Stichting Scala gymzaal De Wegwijzer op het moment van oplevering van de buitengymzaal buiten gebruik en geeft daarmee het eigendom van de gymzaal en de gronden volgens procedure terug aan de gemeente.

Een fijne ontmoetlocatie voor de wijk

Buurtbewoners gaven tijdens een informatiebijeenkomst aan dat het jammer is dat er zo weinig reuring is op het veld. Vroeger speelden er kinderen, maar nu is dat beperkt. Het veld ziet er niet aantrekkelijk uit. Door goed gebruik te maken van de huidige bomen, aanplant van nieuw groen en de hoogteverschillen door de wadi oogt de zuidkant van het veld straks parkachtig. Aan de noordkant zit dan de meer sportieve kant. De locatie wordt zo ingericht dat er ruimte is voor alle generaties om elkaar te ontmoeten.

Uitbreiding biodiversiteit

Op de huidige locatie staan mooie grote bomen, zijn er hagen en loopt een proef voor bloemrijk gras. De proef heeft nog niet het gewenste resultaat. In de nieuwe situatie planten we vijf extra inheemse bomen en worden aan de bovenzijde van de taluds extra plantvakken aangebracht die een meerwaarde hebben voor de biodiversiteit. We verplaatsen de hagen zodat de zichtlijnen beter zijn en er meer openheid komt. De locatie is en blijft een belangrijk onderdeel in de gemeentelijke hoofdgroenstructuur.

¹ Zie rapport 'Onderzoek binnensportaccommodaties'

Uitdagend spelen en ontdekken

Zoals iedere locatie volgens onze gemeentelijke visie op beweeg- en ontmoetingsruimte een eigen uitstraling krijgt, focust deze zich vooral op sport, uitdagend spelen en spelen in het groen. Deze locatie krijgt geen typische speeltoestellen, maar daagt op andere manieren uit tot spel, bewegen, grenzen verleggen en ontmoeten. Niet alleen voor de basisschoolleeftijd, maar ook voor wijkbewoners van alle leeftijden.

Afweging

Met het (verhogen en) activeren van de benodigde middelen voor de herinrichting van openbaar groen voor meervoudig ruimtegebruik op deze locatie in Venne-Oost in Drunen geeft u ruimte aan het voorgestelde plan. Hiermee pakken we een groot deel van de wateropgave in Venne-Oost aan, voorkomen we viermaal hogere kosten voor het bouwen van een gymzaal die De Wegwijzer 1-op-1 vervangt, investeren we in de biodiversiteit en geven we de wijk een impuls op het gebied van sport, spelen, bewegen en ontmoeten.

Wij stellen u dan ook voor om de benodigde middelen beschikbaar stellen zoals in de hierna volgende paragraaf Inzet van middelen wordt aangegeven.

Inzet van middelen

De totale kosten voor het aanleggen van de buitengymzaal, de wadi, het vergroenen van het veld/plein en het opnieuw aanleggen van een hondenuitrenveld bedragen ongeveer € 665.920. Deze kosten zijn hoger dan het bedrag van € 500.000 dat genoemd is bij de voorjaarsnota. Dit komt omdat de kosten bij de voorjaarsnota geraamd waren op basis van een eerste schetsontwerp. Inmiddels is er een definitief ontwerp waarop de genoemde kosten zijn gebaseerd.

Voor het aanleggen van de buitengymzaal, de wadi, het vergroenen van het veld/plein en het opnieuw aanleggen van het hondenuitrenveld is een krediet benodigd van € 612.035. Een deel van het krediet ad, € 82.010 zal ineens ten laste worden gebracht van een voorziening. De kapitaallasten die voortvloeien uit het krediet bedragen € 23.562 en kunnen worden gedekt door de in de begroting opgenomen stelpost 'Buitengymzaal' ter grootte van € 23.800. Een deel van de kosten, € 17.853, komt ten laste van een reeds in de begroting opgenomen budget. Verder wordt er een budget van € 36.030 gevraagd, welke ten laste komt van het begrotingssaldo 2025. Voor verdere detaillering van de kosten wordt verwezen naar de vertrouwelijke bijlage.

Het onderhoud van de opslagcontainers, toiletunit en kleedunits wordt meegenomen in het gebouwenbeheer. De kosten daarvan worden geschaard onder het onderhoud van 'losse objecten en tuilmuren'. Bij de actualisering van het meerjarenonderhoudsplan zal het budget hiervoor worden opgehoogd met € 2.000 per jaar. Afgesproken is dat Scala de schoonmaakwerkzaamheden uitvoert. Momenteel krijgt Scala een klokurenvergoeding voor het in stand houden van gymzaal De Wegwijzer. Met het wegvallen van De Wegwijzer zal Scala deze vergoeding inzetten voor de buitengymzaal. De verwachting is dat deze vergoeding voldoende zal zijn voor het onderhoud van de onderdelen die voor de gymlessen worden gebruikt.

Het beheer van wadi's en het daarbij in te zetten materieel is onderdeel van het beheerplan wadi's. De kosten daarvoor worden gedekt uit het waterplan. Het onderhoud en beheer van de locatie zelf (spelen, honden en groen) wijzigt nauwelijks ten opzicht van de huidige locatie en past dus ook binnen de huidige budgetten.

Risico's

Op moment van schrijven lopen er nog twee vergunningstrajecten. Eén voor het plaatsen van de opslag- en toiletunits op het grasveld. En één voor het plaatsen van kleedkamers nabij sportzaal De Vennen. Deze kleedkamers zijn nodig omdat er in sportzaal De Vennen en in de beide scholen niet voldoende kleedruimte aanwezig is voor gebruik van de buitengymlocatie. Wanneer de vergunningen er niet komen, kan de buitengymlocatie niet worden gerealiseerd. De kans daarop is klein. Daarnaast loopt er een traject voor een aanwijzingsbesluit voor het verplaatsen van het hondenuitrenveld. Met de juiste onderbouwing die er is, zien we ook hier slechts een klein risico.

Het grasveld wordt nu nauwelijks gebruikt. Het nieuwe ontwerp zal meer bezoekers trekken, waardoor de kans op overlast toeneemt. Goed gebruik van het veld zorgt echter ook voor veel sociale controle, waardoor de kans op overlast weer wordt beperkt. Het ontwerp is ook afgestemd met politie en boa's en daarop aangepast om de kans op overlast zo klein mogelijk te houden.

Procedure / vervolgstappen

Na uw besluit wordt het traject verder doorgezet met onder meer de opdracht aan een aannemer en communicatie naar buurt en ouders. Daarnaast worden er aanvullende afspraken met Scala gemaakt over het gebruik van de locatie, het dagelijks en groot onderhoud.

Voorgenomen besluit

Wij stellen u voor bijgaand besluit vast te stellen.

Het college van Heusden,
de secretaris,

de burgemeester,

mr. H.J.M. Timmermans

drs. W. van Hees

Bijlage:

- Visualisatie herinrichting openbaar groen met buitengymzaal

De raad van Heusden in zijn openbare vergadering van 17 december 2024;

gezien het voorstel van het college van 5 november 2024;

gelet op de Wet Primair Onderwijs en de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Heusden;

gelet op de beraadslaging;

b e s l u i t :

- een krediet van € 612.035 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het plan voor herinrichting van het grasveld aan het Heinsiuspad, van Marnixstraat en van Houtenstraat in de wijk Venne-Oost in Drunen (waaronder de aanleg van een buitengymzaal);
- de hieruit voortvloeiende kapitaallasten ter grootte van € 23.562 te dekken vanuit de stelpost 'Buitengymzaal'
- een deel van het krediet, € 82.010, ten laste te brengen van de voorziening waterplan
- een budget beschikbaar te stellen van € 36.030 en deze ineens ten laste te brengen van het begrotingssaldo 2025
- de derde begrotingswijziging van 2025 vast te stellen waarin bovengenoemde besluitpunten zijn verwerkt

de griffier,

de voorzitter,

mr. N.M.H.C. Pot-Broos

drs. W. van Hees